

Recycleplan 2025-2030

Minder restafval
Zeewolde doet mee!

A woman with blonde hair, wearing a white blouse, is smiling and holding a white sign. The sign has blue dots and the text 'Minder restafval, in Zeewolde heel gewoon!'. In the background, there are other people, including a man in a blue shirt and another man in a light blue shirt. The setting appears to be an outdoor event or festival.

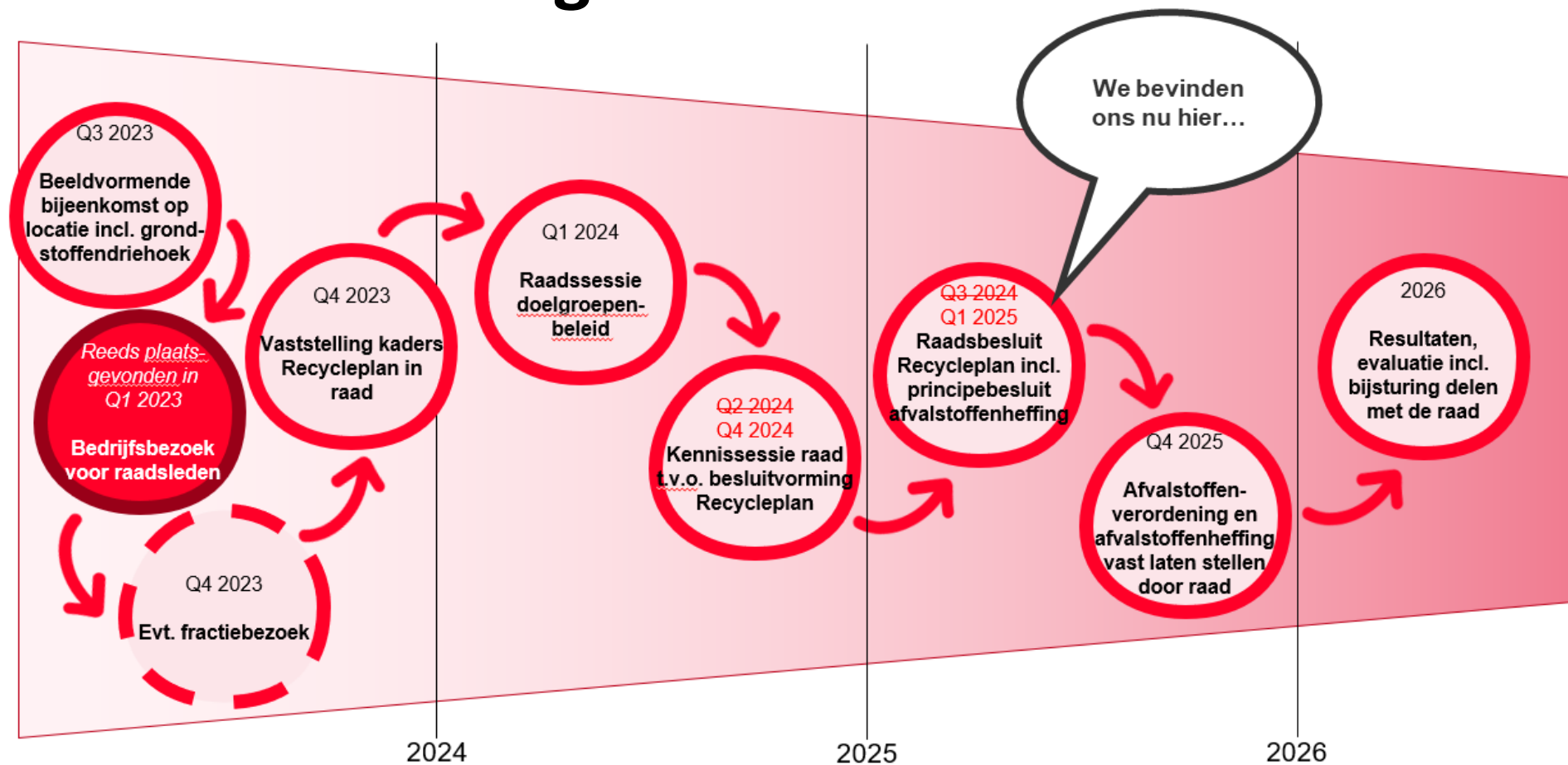
Minder restafval,
in Zeewolde heel gewoon!

Zeewolde

Wat hebben we gedaan en waar staan we nu?

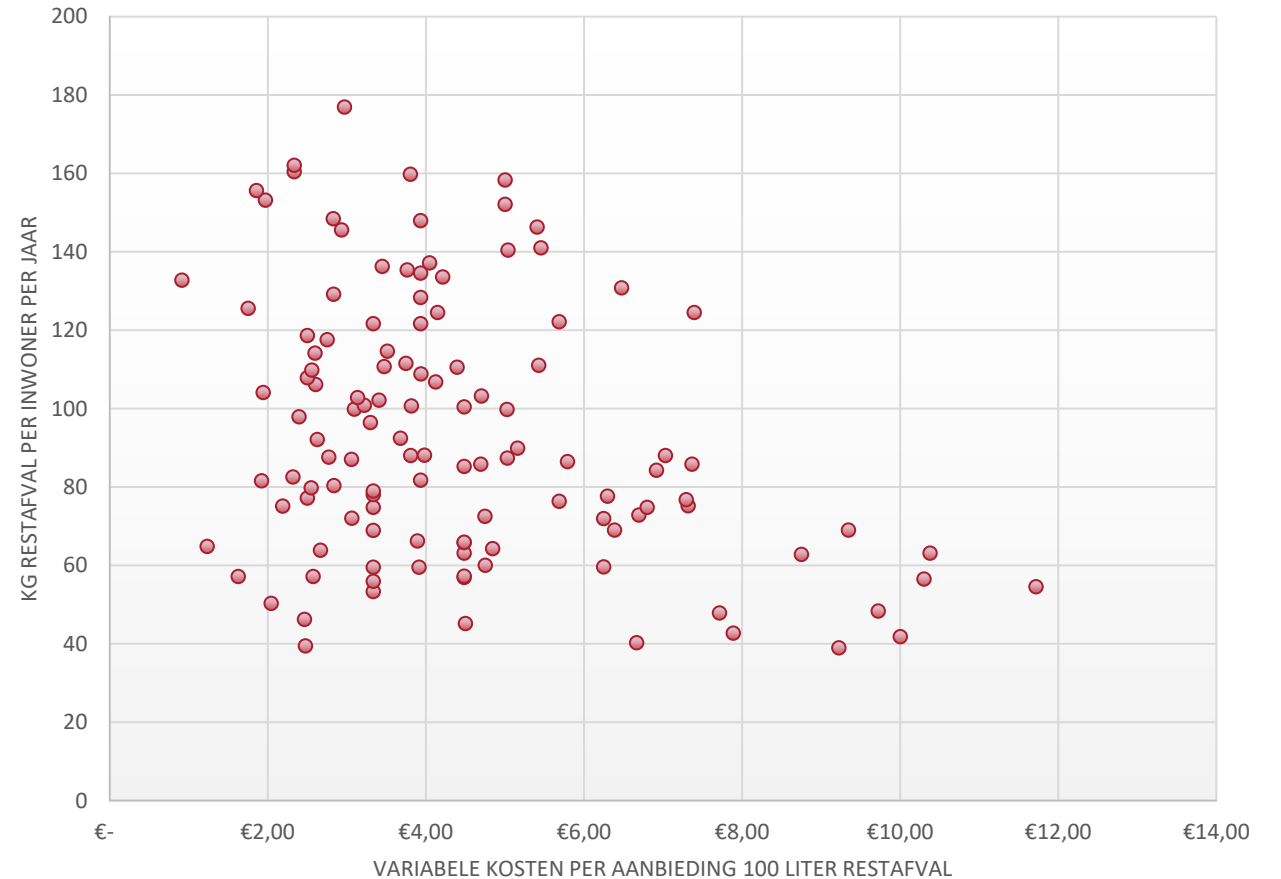

Het financiële plaatje

- Verdeling vast - variabel
- Excel-sheet Rekenmodel

INVLOED HOOGTE VARIABEL TARIEF

Ruimte voor het stellen van vragen

Doel van vanavond

- Korte terugblik op de resultaten van het huidige grondstoffenbeleid
- Kijkje in de beker van het nieuwe grondstoffenplan
- Laatste aandachtspunten
- Mogelijkheid tot stellen van vragen

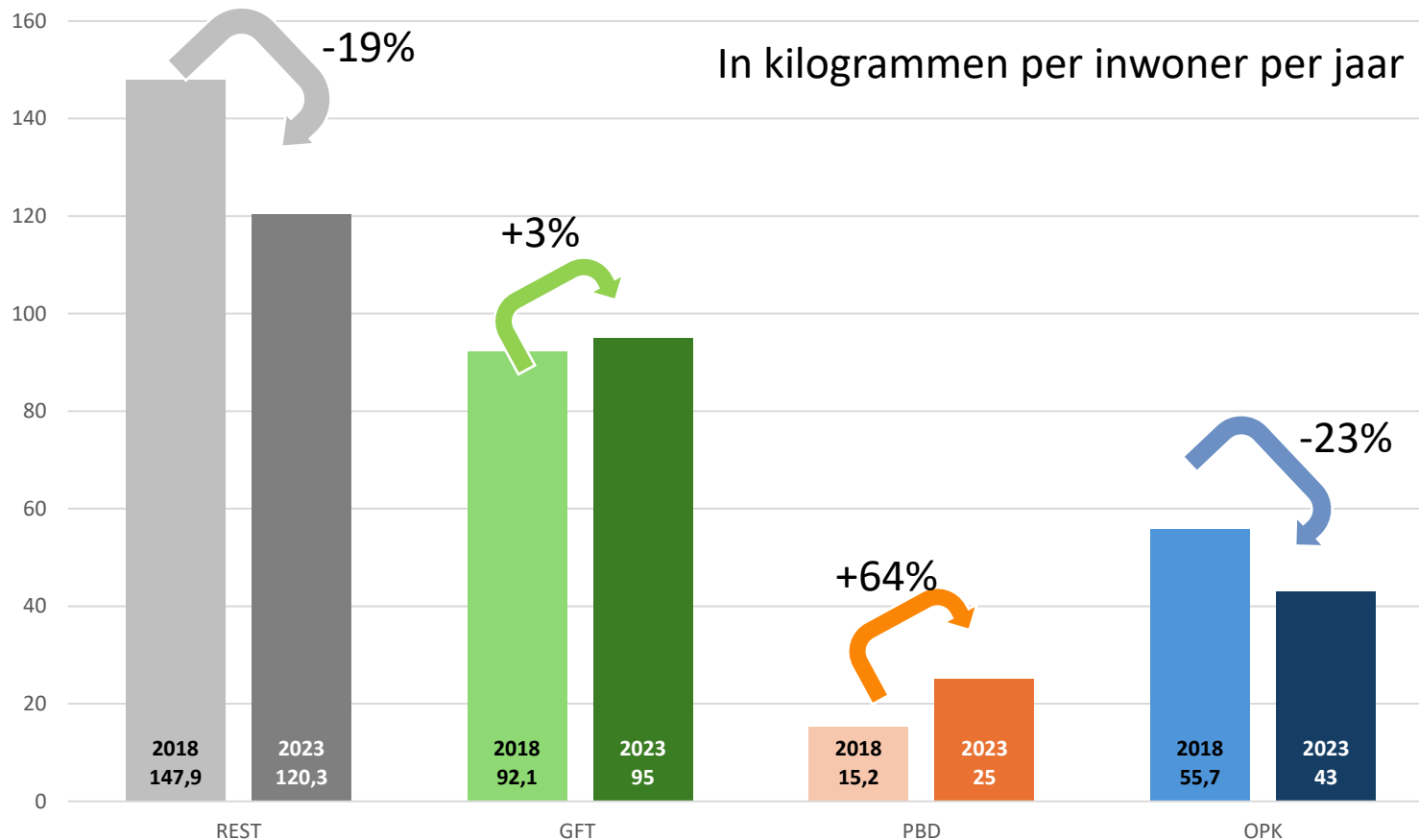
Ons panel voor vanavond

- Mark Gesman
Beleidsmedewerker Afval en Grondstoffen
Gemeente Zeewolde
- Arjan-Kees Brinkman
Beleidsmedewerker Afval en Grondstoffen
Gemeente Noordoostpolder (ervaringsdeskundige)
- Marieke Brieffies
Adviseur Duurzaamheid (HVC)
- Sjaak Dreuning
Adviseur Afval en Grondstoffen (schrijver van het
nieuwe plan)

Resultaten vorig grondstoffenplan

In totaal heeft de gemeente Zeewolde 152 kilo restafval inclusief het grove restafval en het verbouwingsrestafval

Hiermee staat Zeewolde op de 80^e plek van de 104 stedelijkheidsklasse 4 gemeenten die hun gegevens in 2023 aan het CBS hebben opgegeven.

De top 25 van deze gemeenten hebben ALLEMAAL het recycletarief ingevoerd.

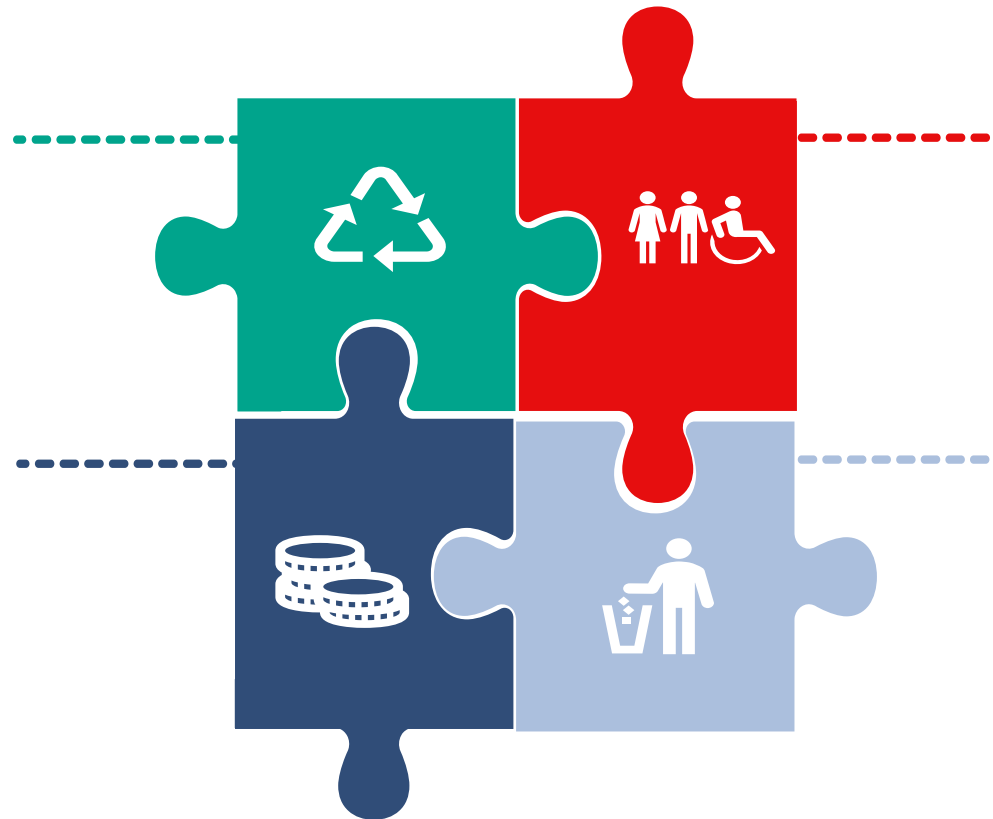
De Puzzel van het Grondstoffenbeleid

Milieu

Zo weinig mogelijk restafval en zoveel mogelijk herbruikbare grondstoffen

Kosten

Een beheersbare afvalstoffenheffing

Service

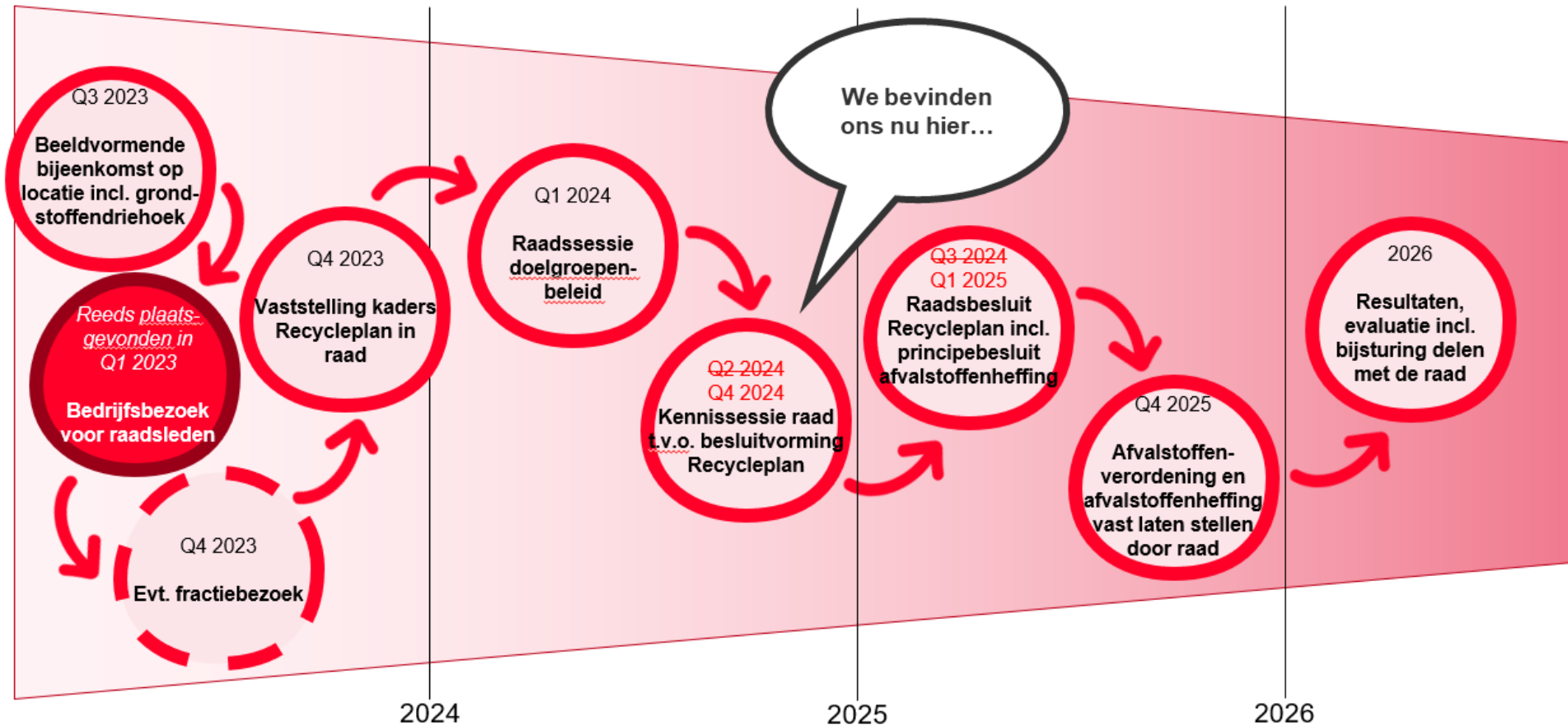
Een goede service binnen maatschappelijk verantwoorde kosten met maatwerk waar nodig

Openbare ruimte

Een schone openbare ruimte

Wat hebben we gedaan en waar staan we nu?

(Inter)Nationaal kader

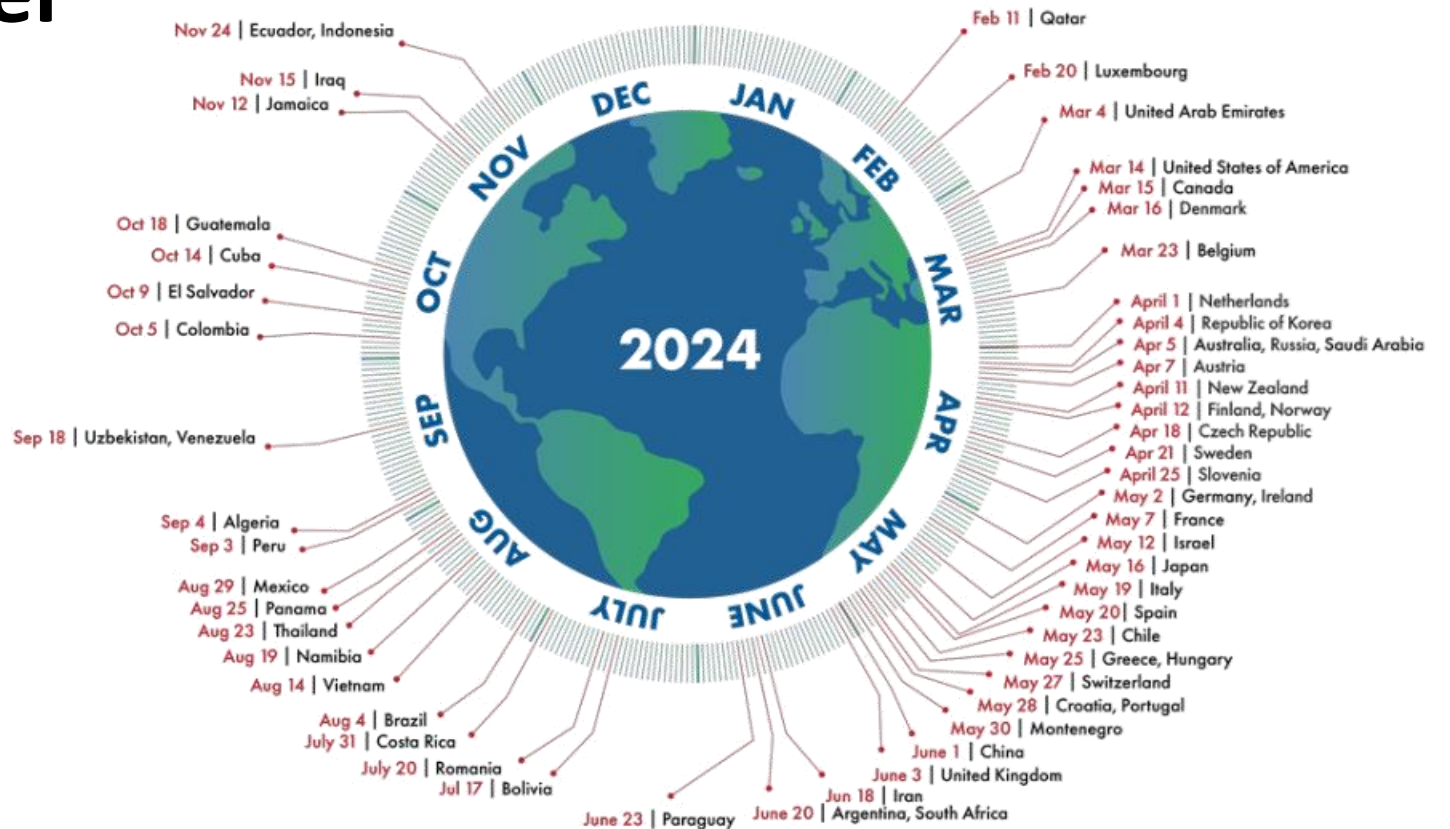
Nederlandse overshoot day: 1 april 2024

VANG/NPCE

- Minder dan 100 kilo restafval/inwoner/jaar (2020)
- Kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen moet omhoog (2025)

Toekomst

- Recycledoelstelling
 - 60% in 2030 (Nederland)
 - 65% in 2035 (Europa)

Vastgestelde kaders

- **Milieu** - De gemeente Zeewolde is op weg naar een circulaire economie. De focus ligt op het verzamelen van kwalitatief hoogwaardige grondstoffen en het voorkomen en verminderen van de hoeveelheid restafval met de ambitie van maximaal 100 kilo restafval per inwoner in 2025 en maximaal 30 kilo restafval per inwoner in 2030.
- **Kosten** - De gemeente Zeewolde houdt grip op de afvalbeheerkosten. De kosten zullen in de toekomst toenemen terwijl de stabiliteit van de opbrengsten onzeker is.
- **Service** - Onder het motto 'de basis op orde' wordt ieder huishouden in staat gesteld om de hoofdstromen GFTe, PBD en OPK dicht bij huis aan te bieden. De inzamelfaciliteiten bij het winkelcentrum, de supermarkten en in de wijk worden verder geoptimaliseerd.

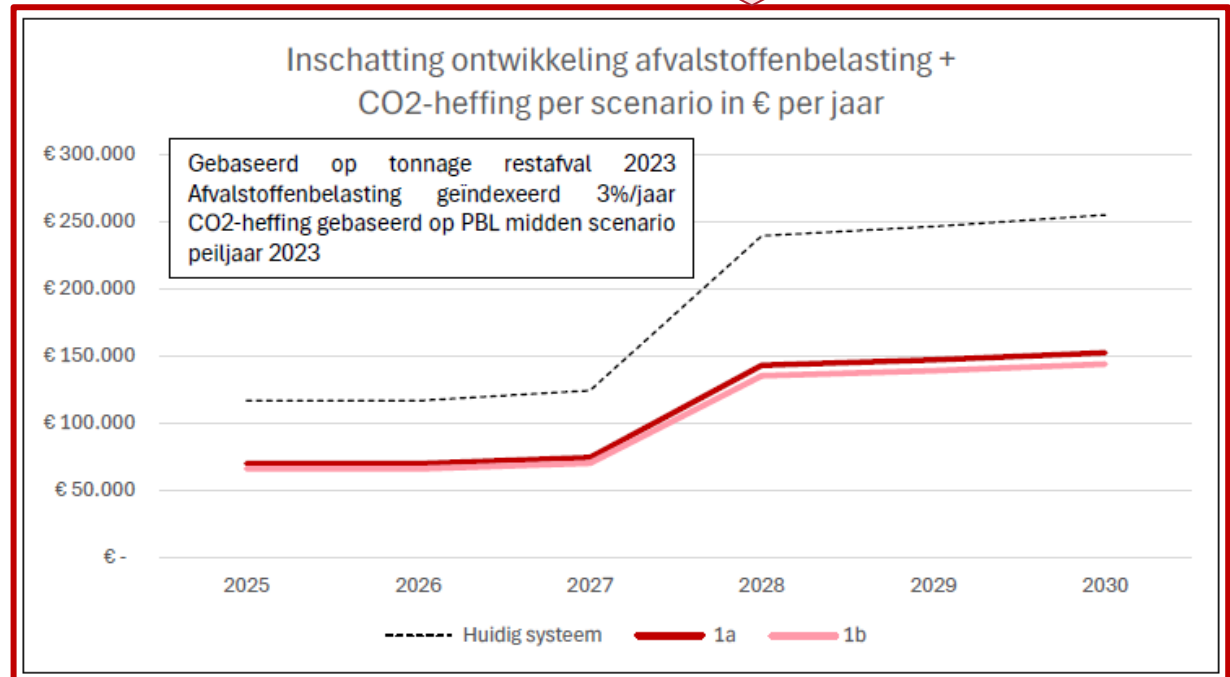
Urgentie óók financieel

Het Rijk belast het verbranden van afval steeds meer

- Verbrandingsbelasting
- CO2-heffing

Gescheiden afval verwerken is goedkoper dan restafval verwerken

Aanpassing van het beleid en het halen van doelstellingen is geen luxe maar een financiële noodzaak.

Inwonerparticipatie

Korte slogans gericht op deelname en normverandering werken beter dan langere slogans.

Inwonerparticipatie

Voor de meeste mensen is afvalscheiding heel normaal/gewoon

Een aantal inwoners is wantrouwend over het nut van afvalscheiding

De inwoners denken (onterecht) dat ze al heel goed hun afval scheiden

Inwoners hebben weinig beeld bij de hoeveelheid afval die ze zelf produceren

Er is weinig kennis over de afvalkosten/eigen afvalstoffenheffing

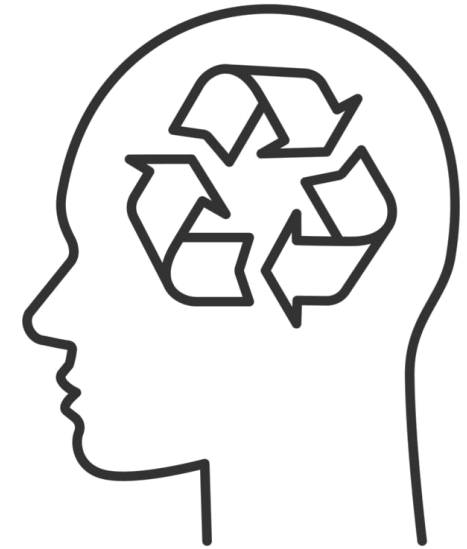
Zorgen over dumpingen en zwerfafval bij introductie recycle-tarief

Contouren nieuw Recycleplan

- Invoering recycle tarief per 1 januari 2026
- Iedereen kan grondstoffen goed scheiden
- Doelgroepenbeleid
 - Kwijtscheldingsregeling
 - Compensatieregeling bewoners met extra restafval door een medische oorzaak
- Coaching bij praktische problemen
- Communicatie, Educatie en Participatie
- Aanpak Openbare Ruimte

Werking recycle-tarief

Bij recycle-tarief wordt de rekening voor de afvalstoffenheffing net als de rekening voor energie gesplitst in een vast deel en een variabel deel. Het variabele deel is afhankelijk van het aanbiedgedrag van de inwoners. Daarmee krijgen zij invloed op de afvalstoffenheffing.

Recycle-tarief is een nieuwe manier van het berekenen van de afvalstoffenheffing. Bent u een goede afvalscheider en heeft u weinig restafval? Dan betaalt u ook minder!

Situatie nu:
afvalstoffenheffing bestaat uit een vast bedrag.

Bij recycle-tarief
bestaat de afvalstoffenheffing uit 2 delen: een vast en een variabel deel.

Situatie vanaf 1/1/2026:
u heeft invloed op de hoogte van het variabele deel van de heffing.

Boodschap recycle-tarief

Minder (rest)afval overhouden en beter scheiden: goed voor het **milieu** én je krijgt invloed op de hoogte van je afvalstoffenheffing. Dat is recycle-tarief. Het is een nieuwe manier van het berekenen van de afvalstoffenheffing. Inwoners die afval voorkomen en het afval dat er nog is zo goed mogelijk scheiden worden daarvoor beloond, anderen worden uitgedaagd om beter hun best te doen.

Effecten financieel

Afvalbeheerkosten

- Inzamelkosten ↓↑ —
- Middelen (afschrijving, onderhoud en reiniging) ↑
- Verwerkingskosten (incl. op- en overslag en transport naar verwerker) ↓↓
- Handhaving —

Afvalstoffenheffing

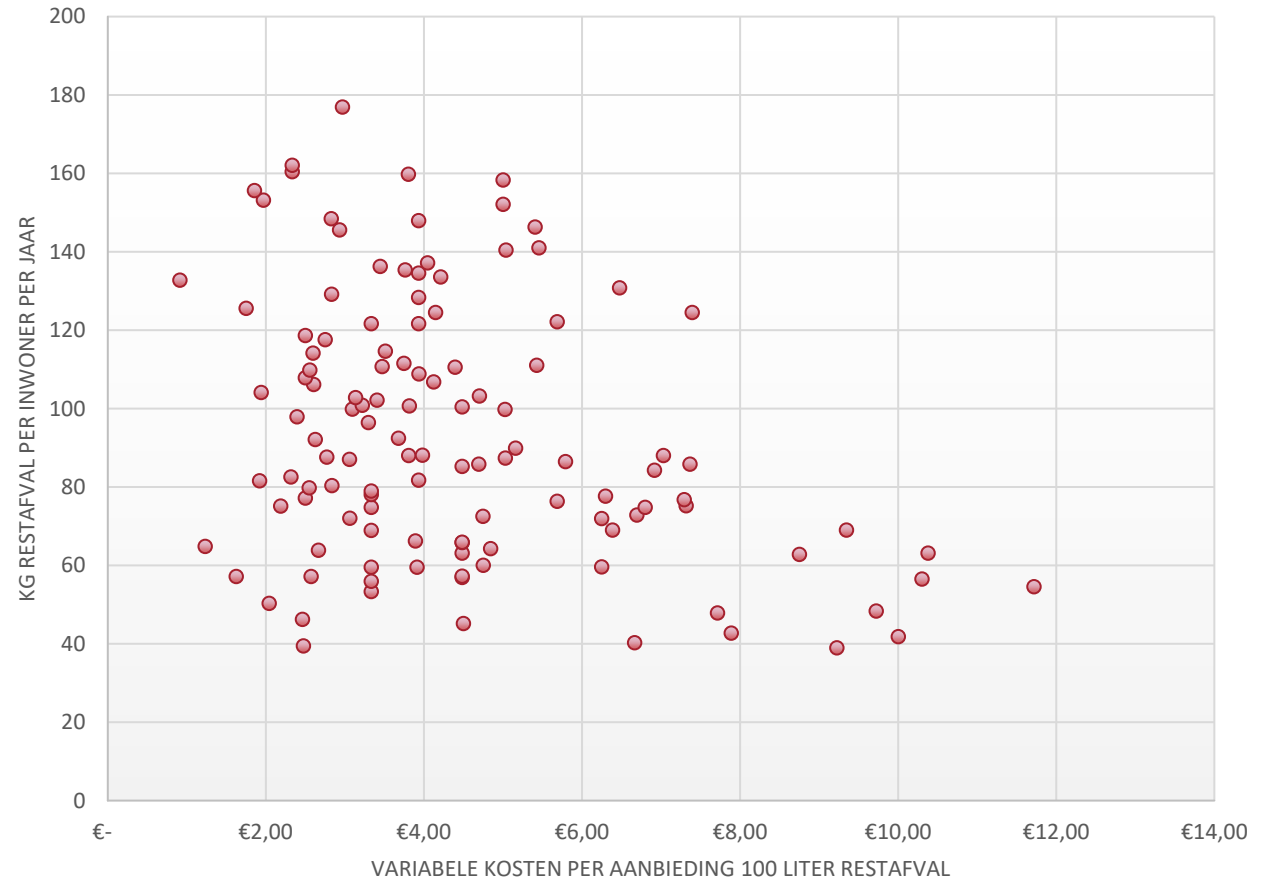
- Afvalbeheerkosten ↓ —
- BTW ↓
- Verbrandingsbelasting ↓
- Overige reinigingstaken/kosten —

Verdeling Vast-Variabel

Een hoge prijsprikkel leidt tot goede resultaten maar is niet nodig voor het behalen van deze resultaten. Een lage prijsprikkel kan tot dezelfde resultaten leiden

INVLOED HOOGTE VARIABEL TARIEF

De vooroordelen

• **#1**

De burens
misbruiken
mijn bak

• **#2**

Dumpingen
nemen toe

• **#3**

De kwaliteit van
de grondstoffen
holt achteruit

• **#4**

Het systeem
discrimineert

Landelijke
resultaten
ontkrachten
vooroordelen

Recycle-tarief in het nieuws

Medemblik

Slecht nieuws voor de meeste West-Friese inwoners. Want in vrijwel alle gemeenten gaat de afvalstoffenheffing omhoog. En dat terwijl die al tot de hoogste van Noord-Holland horen. Alleen Medemblik verlaagt de tarieven. De enige gemeente waar je grotendeels betaalt naar hoeveel afval je weggooit. Is dat dan toch de weg naar succes?

Zwijndrecht

De nieuwe manier van afvalinzameling in Zwijndrecht heeft voor ruim veertig procent minder restafval gezorgd. Dat blijkt uit de jaarcijfers van afvalverwerker HVC. Per inwoner gaat het om zo'n 81 kilo afval dat niet in de verbrandingsoven is beland.

Noordoostpolder

Emmeloord - Een half jaar na de start van recycle-tarief in gemeente Noordoostpolder is het restafval gedaald en zijn de recyclebare grondstoffen toegenomen.

De hoeveelheid restafval is met 39 procent gedaald. De gescheiden inzameling van plastic, blik en drinkpakken is met 12 procent gestegen. Ook gft en etensresten en papier laten een stijging zien van respectievelijk 9 en 5 procent. De hoeveelheid gescheiden glas is met 24 procent toegenomen.

Groningen

Na twee weken wordt Diftar toch weer gedumpt: 'Dit is niet het moment'

Gouda

De gemeente Gouda stond er zelf ook van te kijken: op het moment dat ze diftar invoerde, zag ze het restafval binnen no-time met de helft verminderen. "We hadden niet verwacht dat het zo snel zou gaan." Van 192 kilo in 2017 ging Gouda naar zo'n 105 kilo halverwege 2018.

Arnhem

DIFTAR: een afkorting die staat voor **gedifferentieerde tarieven**. 'Afval scheiden loont': Arnhem begon er mee per 1 juli 2020. Maar het mocht niet baten: door het referendum stopt de gemeente er binnen een jaar al weer mee.

ARNHEM - Nadat de gemeente Arnhem op 1 juni vorig jaar is gestopt met Diftar, is de hoeveelheid restafval die in de containers wordt gegooit, met ruim 25 procent gestegen. Dit blijkt uit de afvalmonitor van de gemeente. Vanavond praat de gemeenteraad over een nieuwe afvalkoers.

Aandachtspunten

Bijplaatsingen, dumpingen, zwerfafval

- Alle gemeenten hebben last van bijplaatsingen. Dus met of zonder recycletarief en met of zonder nascheiding. Er is geen duidelijke link met een inzamelsysteem.
- Toename bijplaatsingen na verandering van systeem is meestal tijdelijk.
- Meer *aandacht* -> meer meldingen.
- Aandeel bijplaatsingen is minder dan 1% van totale hoeveelheid afval

Kwaliteit

- Kwaliteit plastic, blik en drinkpakken en gft iets beter in gemeenten met een tariefprikkel
- Goed uitleggen wat gevolgen zijn van vervuilde grondstoffen voor kosten én milieu.

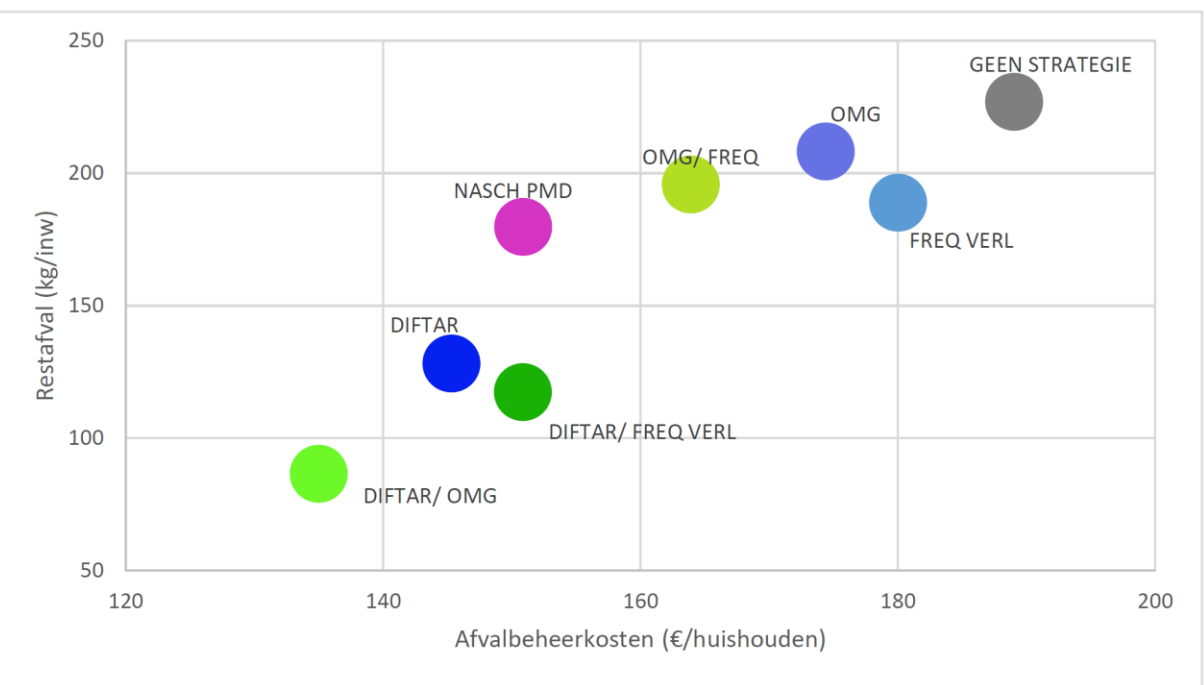
Lessen recycle-tarief voor inwoners

- **Waarom:** Willen goede communicatie over waarom het nodig is
- **Wat en hoe:** Willen goede informatie over wat er voor hen verandert, hoe ze afval kunnen voorkomen en dat wat er nog is zo goed mogelijk kunnen scheiden
- Hebben behoefte aan hulp bij praktische vraagstukken
- Willen inzicht in het eigen aanbiedgedrag
- Willen van de gemeente dat ze gehoord worden bij klachten en meldingen

Effecten recycle-tarief landelijk

	Tariefprikkel		Geen tariefprikkel	
Stedelijkheid van de gemeente	Rest Kg/inw/jr	Scheiding %	Rest Kg/inw/jr	Scheiding %
1	97,59	65%	218,63	28%
2	108,81	66%	173,57	48%
3	97,11	69%	154,10	56%
4	83,78	75%	150,44	61%
5	94,94	72%	177,75	58%
gemiddeld	95,15	71%	185,03	44%

Lessen recycle-tarief voor gemeenten

- Samenwerken tussen beleid, Belastingen, inzamelaar, klantenservice (zowel gemeente als HVC), communicatie, afvalcoaches, Handhaving en de wijkteams
- De inzamelmiddelen moeten er klaar voor zijn
- Goede bijsturing bij problemen in de openbare ruimte
- Maatwerkoplossingen voor mensen die door ziekte onvermijdbaar restafval hebben

De voordelen van recycle-tarief

Voordelen **milieu**

- Inwoners worden bewuster van hun hoeveelheid afval.
- Er blijft minder (rest)afval over.
- Toename gescheiden grondstoffen en betere kwaliteit.
- Verzamelen van relevante klantdata zorgt voor communicatie op maat en straks voor preventie op maat.
- **Preventie** is een volgende, logische stap voor inwoners.

Voordelen **kosten**

- Inwoners kunnen invloed uitoefenen op de hoogte van hun afvalstoffenheffing. Inwoners die hun afval goed scheiden worden hiervoor (financieel) **beloond**. Anderen worden uitgedaagd om beter hun best te doen.
- Minder restafval zorgt voor lagere verwerkingskosten, een lagere afvalstoffenbelasting en aankomende CO2-heffing.
- Minder restafval zorgt voor hogere inkomsten uit de verkoop van grondstoffen.
- Vuistregel: circa 70% van alle huishoudens betaalt minder of net zoveel afvalstoffenheffing na invoering van een prijsprikkel.

Inzamelfrequentie plastic bak

1x per 4 weken	1x per 2 weken
Huidige inzamelfrequentie	Verhoging van de service
Zorgt voor een grotere besparing op de kosten	Is duurder, dus levert minder besparing op
Inwoners kunnen al gratis een extra bak bestellen	Levert meer gescheiden ingezameld PBD op
Er zijn ook bakken in de openbare ruimte	Bij goede afvalscheiding is 240 liter voor PBD per vier weken vaak net te weinig
Bewustwording en preventie	

Verkleinen inwerptrommel naar 30 liter

- Mensen die minder goed ter been zijn hoeven minder zware zakken te dragen
- Relatief goedkope oplossing in vergelijking met implementeren dubbele trommels

Hulpmiddelen voor in de keuken

- Helpen mensen om etensresten beter te scheiden (de grootste fractie in het restafval)
 - Bakjes voor de hoogbouw (eigen keuze)
 - Biozakjes voor alle inwoners
- Eenmalige kosten

Privacy

- Recycle-tarief en privacywetgeving
- Aanpassen verwerkersovereenkomst (addendum)
- Aanpassen DVO (addendum)
- Aanpassen productbladen

Gemeente: Beheren persoonsgegevens inwoners.

HVC: Gebruik adresgegevens voor ledigingen/stortingen. Terugkoppeling aan gemeente.

